

Päivämäärä	Nro
31.10.2007	1946/208/2007
Sisältöalue	
Vetoaisa O1, O2	
Toimivallan säädösperusta	
1248/2002, 94/20/EY	
Kohderyhmät	
Katsastustoimipaikat	
Voimassaoloaika	
2.11.2007 alkaen	
Kumoaa/muuttaa määräyksen/ohjeen	
1069/208/2007	6.7.2007

O₁- ja O₂-luokan keskiakseliperävaunun vetoaisa

1. Ohjeen tarkoitus ja sisältö

Ohjeen tarkoituksena on auttaa katsastajaa O₁- ja O₂ -luokan keskiakseliperävaunun vetoaisan määrittelyssä rekisteröintikatsastuksen yhteydessä.

Ohjeessa on pyritty kertomaan lainsäädännössä tarkoitetun vetoaisavaatimuksen määrittely siten, että katsastaja voi käytännössä varmistua vetoaisan hyväksymisestä.

Lisäksi ohjeessa on kerrottu, miten rekisteröintikatsastuksessa vetoaisan vaatimustenmukaisuus tulee osoittaa. Ohjeen liitteenä on esimerkkejä vetoaisasta.

2. Lainsäädäntö

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista 1248/2002 liitteen osan 1 kohdan 50 mukaan uusien tyyppien ja ensi kertaa käyttöön otettavien O₁- ja O₂-luokan perävaunujen vetoaisan tulee vastata E-sääntöä 55 tai direktiiviä 94/20/EY.

Ajoneuvohallintokeskus on yhtenäistänyt tulkintaansa vetoaisasta muiden EY-maiden hyväksyntäviranomaisten kanssa. Uusissa O₁- ja O₂-luokan perävaununutyypeissä sekä ensi kertaa käyttöön otettavissa O₁- ja O₂-luokan perävaunuissa vetoaisalta edellytetään rekisteröintikatsastuksessa ja kansallisessa tyyppihyväksynnässä osoitusta vaatimustenmukaisuudesta 1.1.2007 alkaen.

3. Mikä katsotaan vetoaisaksi?

Vetoaisaksi katsotaan seuraavista vaihtoehtoista 1 - 3 laajin mahdollinen, joka soveltuu kyseiseen perävaunuun, jollei kohta 4 vaatimusta lievennä. Muulla tavalla kuin hitsaamalla kiinnitetyn vetopään, nokkapyörän, valojen tai muun vastaavan varusteen kiinnityskohtaa tai läpivientä ei huomioida seuraavia ehtoja tulkittaessa. Vetopään mahdollisten kiinnitysosien vastaavuudet pitää osoittaa.

1. Vetoaisaa on perävaunun vetopään puolella akselistorakennetta lähinnä oleva aisan nivelpisteen ja vetopään välinen osa.

2. Vetoaisaa on perävaunun vetopään puolella akselistorakennetta lähinnä oleva aisan pultti-, hitsaus- tai muun vastaavan liitoksen ja vetopään välinen osa.
3. Vetoaisaa katsotaan olevan kuormatilan etureunan ja vetopään välinen osa, jos kuormatila on kiinnitetty pysyvästi hitsaamalla vetoaisaan. Venetrailerissa katsotaan kuormatilan jatkuvan aisaan kiinteästi hitsattujen selvästi rakennetta vahvistavien vinopalkkien ja aisan yhtymäkohtaan saakka.
4. Jos rakenne on jatkuva vetopään ja koko akselistorakenteen / apurungon välillä, rakenteen ei katsota olevan vetoaisaa, eikä vastaavuutta vaadita. Kyseisessä tapauksessa ei saa olla yhtään kohdissa 1-3 mainittua epäjatkuvuuskohtaa eikä hitsausaumoja eikä vetopään ja akselistorakenteen välinen etäisyys saa olla säädettävissä. Jatkuvaksi rakenteeksi katsotaan rakenne, jossa materiaalin vahvuus ja muoto säilyvät samana koko akselistorakenteen yli, eikä materiaalia ole pakotettu sellaiseen muotoon, että materiaalin lujuusominaisuudet merkittävästi heikkenevät. Jatkuvassa rakenteessa saa olla pulttiliitoksin rakennetta vahvistavia välitukia.

4. Vetoaisan vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Vetoaisan vaatimustenmukaisuutta koskevana selvityksenä hyväksytään:

1. Vetoaisan tyyppihyväksyntä; direktiivin 94/20/EY tai E-säännön 55 mukainen vetoaisan tyyppihyväksyntä, joka tarkastetaan vetoaisaan kiinnitetystä hyväksyntämerkistä.
2. Tutkimuslaitoksen testiraportti; pätevän riippumattoman tutkimuslaitoksen antama direktiivin 94/20/EY tai E-säännön 55 mukainen vetoaisan hyväksymistesteihin perustuva testiraportti tai vaihtoehtoisesti myös vetoaisan valmistajan antama, testiraportin numerolla varustettu todistus sekä kyseisen testiraportin jäljennös. Vetoaisan rakenteen vastaavuus testiraportissa mainittuun on aina varmistettava valmistajan merkinnöistä ja testiraportin liitteenä olevien piirustusten perusteella.

5. Vetoajoneuvon suurin sallittu massa

Vetoaisan rajoittama vetoajoneuvon suurin teknisesti sallittu massa tulee selvittää ja merkitä perävaunun erikoisehtoihin.

Vetoaisan rajoittaman vetoajoneuvon suurimman teknisesti sallitun massan voi selvittää vetoaisan EY- tai E-tyyppihyväksyntätodistukseen mahdollisesti merkitystä rajoituksesta tai tutkimuslaitoksen testiraportin tiedoista. Tarvittaessa massan voi selvittää laskennallisesti seuraavalla kaavalla:

$$D_c = g \times \frac{T \times C}{T + C} \quad (\text{kN})$$

missä

D_c = vetoajoneuvon ja perävaunun välisen vaakasuuntaisen voiman teoreettinen viitearvo [kN]

T = vetoajoneuvon suurin teknisesti sallittu massa tonneina mukaan lukien tarvittaessa keskiakseliperävaunun pystysuuntainen kuorma [t]

C = suurinta sallittua kuormaa kantavan keskiakseliperävaunun akselikuormien summa tonneina [t]

g = painovoimasta aiheutuva kiihtyvyys (9,81 m/s²).

Ensisijaisesti vetoajoneuvon suurimmaksi teknisesti sallituksi massaksi suositellaan kaavaan sijoitettavaksi $T = 32$ t. Mikäli D_c näin laskemalla on enintään

sama kuin vetoaisan D-arvo, vetoajoneuvon suurimmaksi teknisesti sallituksi massaksi voidaan perävaunun rekisteritietojen erikoisehtoihin merkitä 32 t. Muussa tapauksessa kaavaan sijoitettavaksi ja erikoisehtoihin merkittäväksi tulee hakea sellainen arvo T, jolla D_c ei ylitä vetoaisan D-arvoa.

Rekisteritietoihin tehdään merkintä käyttäen täydennettävää erikoisehtoa: Osa-alue: Massat, Erikoisehto: ” Vetoaisan rajoittama vetoajoneuvon suurin teknisesti sallittu massa enintään () kg ” ja ruotsiksi: ” Av dragstången begränsad, tekniskt tillåten största massa för dragfordonet högst () kg ”.

6. Vetoaisan kiinnitys perävaunuun

Komponenttina myytävän vetoaisan kyseessä ollessa valmistajan on aina toimitettava aisan mukana aisatyyppejä koskevat asennusohjeet. Rekisteröintikatsastuksessa on aina varmistuttava vetoaisan asennusohjeiden noudattamisesta.

Liitteenä kuvia esimerkeistä 1 - 4.

Yksikönpäällikkö

Anna Mikkola

Tarkastusinsinööri

Marko Sinerkari

Jakelu

Katsastustoimipaikat

A-katsastus

YKL ry